

62 VF 1 (VYTVOŘUJÍCÍ FCE A FORMÁLNÍ MOCNINNÉ

$a_n = \#$ kombinatorických objektů velikosti n ŘADY

$(a_0, a_1, a_2, \dots) \rightsquigarrow A(x) = a_0 + a_1 x + a_2 x^2 + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$

př.: $(1, 1, 1, \dots) \rightsquigarrow 1 + x + x^2 + x^3 + \dots = \frac{1}{1-x}$

formální mocninná řada

d.o.f.: Obvyklá vytvořující funkce (OVF)

pro posloupnost a_0, a_1, a_2, \dots

je formální mocninná řada (FMR) $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$

užití: - explicitní vzorec pro A_n (ne vždy jde snadno)
- rekurzivní
- asymptotické odhady

pro $C \in \mathbb{R}$
- pro $|a_n| \leq C^n$ (až na konečně mnoho n) konverguje řada v nějakém okolí 0

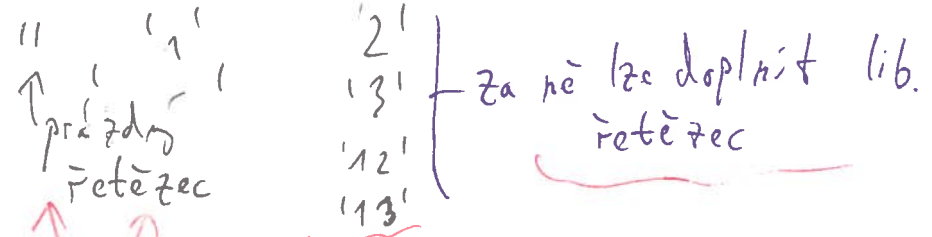
! ale: $1 + (1!)x + (2!)x^2 + (3!)x^3 + \dots + \frac{n!}{x^n}$ konverguje jen pro $x=0$

$1 + 2^{(n^2)} x + 2^{(2^2)} x^2 + \dots + 2^{(n^2)} x^n \dots$

Operace $+$, $\alpha \cdot$ pro $\alpha \in \mathbb{R}$, násobení, ...

(inverze vůči násobení \neq pokud $a_0 \neq 0$)

př.: $S_n = \#$ řetězců délky n nad abecedou $\{1,2,3\}$,
kt. neobsahují dvě '1' za sebou

OVF je $S(x) = \sum_{n \geq 0} S_n x^n = 1 + x + (2x^1 + 2x^2) \cdot S(x)$

$(1 - 2x - 2x^2) \cdot S(x) = 1 + x \Rightarrow S(x) = \frac{1+x}{1-2x-2x^2}$
 má kořeny $x_{1,2} = \frac{-1 \pm \sqrt{3}}{2}$

symptotický odhad S_n - viz str. 4 | rozklad na parciální zlomky + sečtení jejich OVF
 \rightarrow vzorec pro S_n

OVF se hodí pro komb. objekty, kt. se dají vyjádřit jako uspořádané n -tice (postupnosti)

def.: Exponenciální vytvořující fce. postupnosti a_0, a_1, a_2, \dots
 je F.M.R. $A(x) = \sum_{n \geq 0} a_n \cdot \frac{x^n}{n!}$

př.: $(1, 1, 1, 1, \dots) \rightarrow$ EOVF $A(x) = 1 + x + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^3}{3!} + \dots = e^x$

$(1, 1, 2!, 3!, \dots, n!, \dots) \rightarrow$ EOVF $\sum_{n \geq 0} n! \cdot \frac{x^n}{n!} = \sum_{n \geq 0} x^n = \frac{1}{1-x}$

Operace $A(x) = \sum_{n \geq 0} a_n \frac{x^n}{n!}$ $B(x) = \sum_{n \geq 0} b_n \frac{x^n}{n!}$

$A(x) + B(x) = \sum_{n \geq 0} (a_n + b_n) \cdot \frac{x^n}{n!} \rightarrow \{a_n + b_n\}_{n=0}^{\infty}$

pro $\alpha \in \mathbb{R}$: $\alpha \cdot A(x) = \{ \alpha \cdot a_n \}_{n=0}^{\infty}$

$A'(x) = \frac{d}{dx} A(x) = \sum_{n \geq 0} \frac{a_n \cdot n \cdot x^{n-1}}{n!} = \sum_{n \geq 1} \frac{a_n x^{n-1}}{(n-1)!} = \sum_{n \geq 0} \frac{a_{n+1} x^n}{n!}$

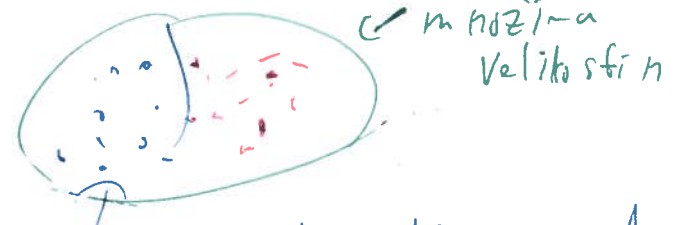
- integrál - posun doprava

$A(x) \cdot B(x) = \sum_{n \geq 0} \left(\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} a_k b_{n-k} \right) \cdot \frac{x^n}{n!}$

koefficient x^n je $\sum_{k=0}^n \frac{a_k}{k!} \cdot \frac{b_{n-k}}{(n-k)!} = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \frac{a_k b_{n-k}}{n!}$

BVF se hodí pro neuspořádané
sjednocené objekty na
disjunktní /
"olabelovaných" vrcholech
(každý vrchol má identifikátor)

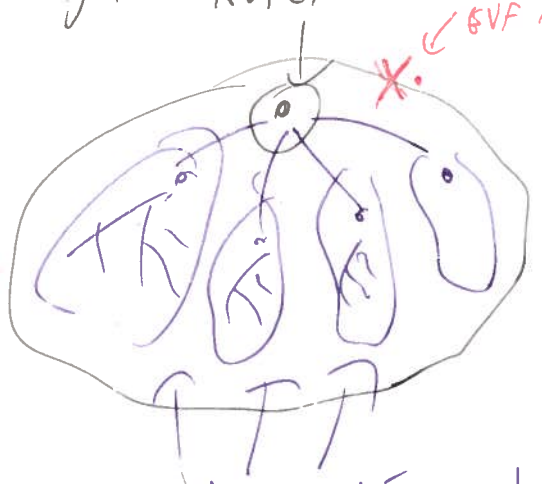
Kombinace objektů A a B
o celkové velikosti n

vybereme k prvku z n pro A,
zbylých n-k je pro B

př.: $\Gamma_n = \#$ kostry k_n s jedním vrcholem zvoleným
jako kořen

$R(x) = \sum_{n \geq 0} \Gamma_n \cdot \frac{x^n}{n!}$

$R(x) = \sum_{k=0}^{\infty} x \cdot \frac{R(x)^k}{k!} =$
 $= x \cdot e^{R(x)}$

$\Rightarrow x = \frac{R(x)}{e^{R(x)}}$

$\Rightarrow R(x)$ je inverzní fce k $\frac{x}{e^x}$

k částí \rightarrow zakořeněné
kostry
BVF $\frac{R(x)^k}{k!}$
interpretace
násobení
každou kostru dostaneme
v $R(x)$ $(k! \cdot k^k)$ BVF

KG2 VF 4 / cíl: asymptotické odhady

def.: poloměr konvergence OVF $A(x) = \sum_{n \geq 0} a_n x^n$

$$jz \quad R := \sup \left\{ c > 0 : |a_n| \leq \left(\frac{1}{c}\right)^n \text{ ať na konečně mnoho } n \right\}$$

Lemma: a) A diverguje pro lib. $x : |x| > R$

b) A konverguje — „ — : $|x| < R$

Dk.: a) $\lim_{n \rightarrow \infty} |a_n x^n| \neq 1$ pro nekonečně mnoho n

$$\hookrightarrow |x| > R \Rightarrow \exists \text{ mnoho } n : |a_n| > \left(\frac{1}{|x|}\right)^n$$

b) $|x| < R$ — zvolme $y : |x| < y < R$

$$\exists n_0 : \forall n \geq n_0 : |a_n| < \left(\frac{1}{y}\right)^n$$

$$\forall m \geq n \quad \sum_{n \geq m} |a_n \cdot x^n| \leq \sum_{n \geq m} |a_n| \cdot |x|^n = \sum_{n \geq m} \underbrace{|a_n| y^n}_{< 1} \cdot \left(\frac{|x|}{y}\right)^n$$

$$< \sum_{n \geq m} \left(\frac{|x|}{y}\right)^n = \frac{1}{1 - \frac{|x|}{y}} \cdot \left(\frac{|x|}{y}\right)^m \xrightarrow{m \rightarrow \infty} 0$$

př.: $S(x) = \frac{1+x}{1-2x-2x^2}$ — def. würde kromě $\frac{-1 \pm \sqrt{3}}{2} \Rightarrow R = \frac{-1 + \sqrt{3}}{2}$ □

\Rightarrow pro dost velké n : $\forall \varepsilon > 0 : S_n \leq \left(\frac{1}{R-\varepsilon}\right)^n < (2,7321)^n$

$$\Rightarrow S_n = O((2,7321)^n)$$